

# Powiat Buski

*Program edukacyjno – ekologiczny  
pn. „Ziemia dla człowieka, człowiek dla Ziemi”  
realizowany na terenie Powiatu Buskiego  
w roku szkolnym 2008/2009*

## UZASADNIENIE TEMATYKI PROGRAMU

Selektywna zbiórka odpadów jest niepodważalnym elementem ekologii. Wprowadzenie nawyku segregowania odpadów u źródła ich powstawania jest możliwe tylko wtedy, gdy edukacja w tym zakresie i uświadamianie tej potrzeby zacznie się już w wieku szkolnym. Cywilizacyjnym ubocznym aspektem naszego życia jest produkowanie coraz większej ilości odpadów. Odpady, ich produkcja i selekcja stały się naszym wspólnym problemem o zasięgu globalnym. Mądre i rozsądne rozwiązanie tego problemu wymaga poparcia społecznego, a rezultaty działań w tym zakresie będą decydować o przyszłości Ziemi i ludzi oraz o poziomie degradacji naszego środowiska.

Selektywna zbiórka odpadów umożliwi ograniczenie ilości śmieci, jakie trafiają na składowiska oraz umożliwi odzyskanie surowców wtórnych. Korzyści jakie płyną ze zbiórki odpadów to czyste miejsca, w których żyjemy, lepszy wizerunek oraz estetyka najbliższej okolicy oraz ograniczona eksploatacja zasobów naturalnych, jak również znaczące oszczędności finansowe. Właściwa realizacja tego przedsięwzięcia, obok nieoczekiwanych korzyści ekologicznych, niesie ze sobą znaczne oszczędności ekonomiczne.

Niestety często okazuje się, iż większość ludzi nie zdaje sobie sprawy z powagi tego problemu, nie każdy też wie, jak postępować, aby włączyć się i uczestniczyć w systemie selektywnej zbiórki odpadów oraz jak stosować się do zasad jej funkcjonowania. Ludzie nie zdają sobie sprawy, iż nie jest to rzecz trudna, wręcz przeciwnie wymaga minimalnego zaangażowania i wyrobienia pewnego nawyku wprowadzonego w codzienne życie. Najlepszym rozwiązaniem jest rozpoczęcie segregacji odpadów już na poziomie

poszczególnych gospodarstw domowych. Rozwiązanie to wymaga jednak uświadomienia poszczególnym członkom rodziny tej potrzeby oraz wyrobienia nawyku segregowania odpadów, który musi się stać dla każdego człowieka czynnością tak prostą i potrzebną jak higiena osobista. Wszyscy musimy zrozumieć, że potrzeba czystości nie ogranicza się tylko do własnej osoby i własnego domu, ale dotyczy także środowiska w którym żyjemy i Planety, którą zamieszkujemy. Wyrabianie tego nawyku i uświadamianie potrzeb w tym zakresie będzie miało najlepsze skutki jeśli będzie realizowane już od najmłodsze go wieku – czyli wtedy gdy nawyki i potrzeby dopiero się kształtują, a nauka przychodzi znacznie łatwiej niż w wieku starszym.

Prowadzenie edukacji ekologicznej wśród dzieci i młodzieży to najważniejszy segment działań edukacyjnych. Dzięki wyrobieniu w nich nawyków właściwego postępowania w zakresie szeroko rozumianej ochrony środowiska, można się spodziewać, że wprowadzane inwestycje i zmiany, będą znajdowały przychylność i akceptację społeczną. Najmłodsze pokolenia mogą stać się swoistym przekąźnikiem treści ekologicznych w swoich rodzinach. Mogą one upominać i nakłaniać rodziców do właściwego postępowania z odpadami powstającymi w gospodarstwie domowym. W pewnym stopniu poprzez swą świadomość ekologiczną najmłodsze pokolenia będą kształtować także model konsumpcyjny w rodzinie. Dzięki temu np. podczas zakupów będą wybierane opakowania wielokrotnego użytku, a wynoszone śmieci będą wyrzucane do pojemników przeznaczonych na konkretne odpady.

Organizacja przedsięwzięć edukacyjnych w tym zakresie opartych na zasadzie „*nauki przez zabawę*” pozwoli na skojarzenie przez uczniów bezpośredniej zależności między działaniami proekologicznymi, a ważnymi i cennymi dla nich korzyściami. Dbalność o środowisko w mentalności najmłodszych pokoleń stanie się bezpośrednią przyczyną osiągniętych korzyści nie tylko w wymiarze pozamaterialnym np. zdrowotnym czy rekreacyjnym (dobra zabawa uczestników konkursów ekologicznych), ale również przynosi wymierne korzyści materialne np. zdobywanie nagród w konkursach ekologicznych, czy możliwości prowadzenia efektywnej i dochodowej działalności gospodarczej w oparciu np. o recykling.

## OPIS PROGRAMU

Program edukacyjno – ekologiczny pn. „*Ziemia dla człowieka, człowiek dla Ziemi*” obejmuje problematykę ochrony środowiska naturalnego poprzez aktywne działania ze szczególnym uwzględnieniem selektywnej zbiórki surowców wtórnych i zagospodaro-

wania odpadów. Program będzie realizowany na terenie Powiatu Buskiego i będzie skierowany do uczniów wszystkich szkół funkcjonujących na terenie Powiatu, bez względu na etap edukacyjny czy potrzeby edukacyjne. Program będzie realizowany w roku szkolnym 2008/2009 z możliwością kontynuowania tego rodzaju przedsięwzięć w kolejnych latach.

Zasadniczymi elementami *Programu* będą konkursy i festyny obejmujące odpowiednio szkoły podstawowe, gimnazja oraz szkoły ponadgimnazjalne z terenu Powiatu Buskiego. Tematyka tych przedsięwzięć będzie odniosła się najczęściej do selektywnej zbiórki odpadów, głównie w oparciu o zagadnienia:

- 1) zbiórki surowców wtórnych,
- 2) zbiórki odpadów niebezpiecznych, w zależności od rodzaju,
- 3) sortowania zebranych surowców wtórnych,
- 4) transportu surowców wtórnych i odpadów niebezpiecznych do odbiorcy (producenta) lub miejsca utylizacji.

**Do planowanych efektów w/w działań należą w szczególności:**

- 1) uświadomienie potrzeby ochrony środowiska naturalnego w szczególności poprzez selektywną zbiórkę odpadów,
- 2) propagowanie wiedzy na temat selektywnej zbiórki odpadów,
- 3) wytworzenie nawyku selektywnej zbiórki odpadów u dzieci i młodzieży poprzez pozytywną motywację nagrodami,
- 4) mobilizowanie dzieci i młodzieży do podejmowania proekologicznych działań poprawiających stan środowiska w bezpośrednim otoczeniu domu i szkoły,
- 5) zaprezentowanie przez dzieci i młodzież pomysłów na zmiany, które powinny zajść w ich najbliższym otoczeniu, dzięki działaniom proekologicznym lub przykłady zmian, które już zaszły,
- 6) wytworzenie nawyku oszczędnego korzystania z materiałów, segregowania odpadów i rozsądnego gospodarowania zasobami naturalnymi,
- 7) rozwijanie postaw właściwego reagowania na niszczenie środowiska przez innych,
- 8) propagowanie idei ochrony środowiska poprzez ukazywanie i popieranie działalności organizacji ekologicznych.
- 9) zdobycie wiedzy ekologicznej i wdrożenie jej w życie codzienne,
- 10) zdobycie wiedzy o sposobach zapobiegania powstawaniu nadmiernej ilości odpadów,
- 11) poznanie lokalizacji nielegalnych wysypisk śmieci i sposobów zapobiegania tym zjawiskom,

- 12) przyjmowanie postawy odpowiedzialności za obecny i przyszły stan środowiska naturalnego,
- 13) propagowanie i wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju poprzez prowadzenie aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży,
- 14) edukowanie o sposobach zapobiegania i minimalizacji powstawania odpadów, ich odzysku, sposobach recyklingu i powtórnego wykorzystania.

**Program obejmuje 5 przedsięwzięć ekologiczno - edukacyjnych, w tym:**

- 1) jeden konkurs plastyczny,
- 2) trzy konkursy wiedzy, w tym jeden dla uczniów szkół specjalnych,
- 3) jeden festyn ekologiczny.

## OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ

lp.	forma	hasło	adresaci	bezpośredni organizator działający w imieniu Powiatu Buskiego	termin realizacji	PRZEDSIĘWZIĘCIE				etapy realizacji	cel
						koszty w zł.					
						całkowite		kwalifikowalne			
						kwota	rodzaj wydatku	kwota	rodzaj wydatku		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1)	Powiatowy konkurs plastyczny	"Szkolne rady na odpady"	uczniowie szkół funkcjonujących na terenie Powiatu Buskiego:  szkoły podstawowe,  gimnazja  i szkoły ponadgimnazjalne	Zarząd Powiatu w Busku - Zdroju	styczeń - lipiec 2009 r.	6.000	nagrody dla zwycięzców upominki dla wszystkich uczestników  dyplomy  poczęstunek  materiały biurowe  organizacja wystawy w Galerii  koszty przesyłek	5.000	nagrody dla zwycięzców  upominki dla wszystkich uczestników  dyplomy	I etap - zgłaszanie prac  II etap - kwalifikacja prac do wystawy  III etap - wyłonienie spośród wszystkich zgłoszeń prac zakwalifikowanych do wystawy  IV etap - organizacja wernisażu i ogłoszenie zwycięzców	rozwijanie umiejętności poszukiwania praktycznych możliwości ochrony środowiska, segregacji śmieci i pozyskiwania z tego korzyści (ekologicznych i materialnych)  rozbudzenie wrażliwości i potrzeby kontaktu z przyrodą  wyrabianie szacunku do praw przyrody  kształtowanie proekologicznych postaw  dostarczanie wiadomości na temat przyczyn zanieczyszczenia wody, powietrza, gleby i lasów oraz sposobów zapobiegania tym zjawiskom wytworzenie nawyku dbania o ład i porządek oraz nawyku oszczędnego korzystania z materiałów, segregowania odpadów i rozsądnego gospodarowania zasobami naturalnymi  poznanie legalnych, ekologicznych sposobów gospodarowania odpadami  poznanie zagrożeń związanych z dzikimi wysypiskami  umiejętność poszukiwania praktycznych możliwości ochrony środowiska

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2)	Powiatowy Konkurs wiedzy	Ekologia nasza przyszłość	uczniowie szkół funkcjonujących na terenie Powiatu Buskiego:  gimnazja  i szkoły ponadgimnazjalne	Zarząd Powiatu w Busku - Zdroju  Powiatowy Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli w Busku - Zdroju	grudzień 2008 - lipiec 2009	8.000	jak w pkt 1	7.000	jak w pkt 1	I etap - zgłaszanie zespołowych prac  II etap - wybranie 10 najlepszych prac (5 gimnazja i 5 ponadgimnazjalne) i zakwalifikowanie ich do II etapu  III etap - przedstawiciele zespołów (po 2 osoby) rozwiązują test o tematyce ekologicznej  IV etap: rozstrzygnięcie konkursu	wytworzenie nawyku ładu i porządku oszczędnego korzystania z materiałów, segregowania odpadów i rozsądnego gospodarowania zasobami naturalnymi ----- poznanie podstawowych pojęć ekologicznych uświadomienie potrzeby ochrony środowiska poprzez selektywną zbiórkę odpadów zrozumienie zależności pomiędzy stanem naturalnego środowiska, a zdrowiem i samopoczuciem własnym i innych ludzi obecnie oraz w przyszłości uświadomienie konieczności ograniczenia ilości produkowanych śmieci oraz selektywnej zbiórki odpadów ----- rozwijanie wartości właściwego reagowania na niszczenie środowiska przez innych poznanie zagrożeń związanych z dzikimi wysypiskami ----- popularyzacja wiedzy o Pomidziu ----- kształtowanie postawy współodpowiedzialności za zasoby środowiska naturalnego
3)	Powiatowy Konkurs wiedzy - informatyczny na najlepszą stronę www	EKOPOWIAT - ochrona środowiska, recykling w Twojej miejscowości	uczniowie Gimnazjów funkcjonujących na terenie Powiatu Buskiego	Zarząd Powiatu w Busku - Zdroju  Zespół Szkół Techniczno - Informatycznych w Busku - Zdroju	styczeń - kwiecień 2009	5.000	jak w pkt 1	4.000	jak w pkt 1	I etap: opracowanie stron internetowych o tematyce ekologicznej (opisowych i plastycznych)  II etap: wybranie najlepszych prac  III etap: rozstrzygnięcie konkursu	poznanie podstawowych pojęć ekologicznych promowanie i wspieranie proekologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży kształcenie zdrowej rywalizacji i współzawodnictwa ----- uświadomienie potrzeby ochrony środowiska poprzez selektywną zbiórkę odpadów ukształtowanie proekologicznych postaw uświadomienie odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego zapoznanie się z lokalnymi placówkami zajmującymi się ochroną środowiska pogłębienie wiedzy z zakresu ekologii uświadamianie zagrożeń środowiska przyrodniczego występujących w miejscu zamieszkania budzenie szacunku do przyrody ----- poznanie zagrożeń związanych z dzikimi wysypiskami





1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
5)	Międzyszkolny turniej wiedzy	<i>"Jesteśmy przyjaciółmi Ziemi"</i>	uczniowie szkół specjalnych funkcjonujących na terenie Powiatu Buskiego	Zarząd Powiatu w Busku - Zdroju	maj 2009	1.000	jak w pkt 1	900	jak w pkt 1	inscenizacja pn. <i>"Przygoda w Ekolandii"</i> pokaz mody ekologicznej	kształtowanie nawyków ekologicznych
				Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Broninie						zadania i konkurencje turniejowe: rozwiązywanie krzyżówek z hasłem ekologicznym, praktyczny test segregacji śmieci, układanie haseł o tematyce ekologicznej, quiz	poznanie podstawowych pojęć ekologicznych
										wyłonienie zwycięzców	kształtowanie umiejętności praktycznego wykorzystania odpadów
											rozbudzanie motywacji do aktywnego poznawania i ochrony środowiska
											rozwijanie umiejętności współpracy w grupie